

Kompas

Oktober 2010 jaargang 2 nummer 2

nummer 2a

DE GOEDE HERDER

nummer 2b

HOEVEEL KEER VERGEVEN?

verbindt jongeren

Colofon

Jaargang 2
Nummer 2
Oktober 2010

Werkmateriaal met
verwerkingsmogelijkheden voor
leidinggevend en kinderen van -12
kinderclubs.

Redactie

Mw. P.H. Herweijer, voorzitter
Mw. G.M. de Regt, eindredactie
Dhr. G.M.J. Eikelboom
Dhr. H. van der Giessen
Mw. M.S.T. Imanse-Van Marion
Mw. J. de Jongh
Dhr. M. Kortleven
Mw. D.J. Visser
Mw. N.L. van Wijngaarden-Kersten

Abonnementen

De abonnementsprijs voor particulieren
is € 9,50 per jaar. Leidinggevend en
aangesloten verenigingen ontvangen
Kompas gratis. De ledenboekjes zijn
bij de contributie van de vereniging
inbegrepen.

Uitgave

Jeugdbond Gereformeerde
Gemeenten
Postbus 79
3440 AB Woerden
T: (0348) 489948
W: www.jbgg.nl
E: info@jbgg.nl

Van de Redactie

In het Nieuwe Testament lezen we verschillende keren over het beroep van herder. De herder was een bekende verschijning in Israël.

De Heere Jezus gebruikt dit beroep om een vergelijking te maken. Een vergelijking met een goede herder en een huurling. Aan de Farizeeërs vertelt Hij een gelijkenis, die is bedoeld om hen een spiegel voor te houden. Ongetwijfeld hebben ze Zijn bedoeling begrepen. Met al hun wetten en regels ontbrak er in hun godsdienst één ding: de liefde. Zoals bij een huurling de liefde tot de schapen ontbrak. Het is ook een les voor iedereen die met kinderen omgaat: hoe zien wij hen en wat is onze houding?

De tweede schets in dit nummer is eveneens uit het Nieuwe Testament. Het gaat over het thema 'vergeving'. Het is iets dat de discipelen moeilijk vonden. En wie van ons geeft hen ongelijk? Toch vraagt de Heere het van ons. De Heere Jezus gaf ons Zelf een voorbeeld, toen Hij bad aan het kruis: *Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen*. Door Zijn genade is vergeving mogelijk.

Gertrude de Regt

DE GOEDE HERDER

Lezen

Johannes 10: 1-15

Zingen

Psalm 23: 1 en 2
Psalm 100: 2
Psalm 118: 10
Psalm 121: 4
Psalm 146: 3

Kerntekst

Ik ben de goede Herder; de goede herder stelt zijn leven voor de schapen (Johannes 10: 11)

Vertelschets

Daar staan Farizeeërs. Ze praten druk met elkaar. Wat zijn ze boos! Zojuist heeft Jezus een man genezen die blind geboren was. Maar in plaats dat de Farizeeërs blij zijn of veel ontzag hebben voor het grote wonder dat Jezus heeft gedaan, spreken ze kwaad van Hem. Ze willen niet dat de mensen naar Hem luisteren. Met woede in hun hart zien ze hoeveel mensen toch Jezus volgen. Ze proberen telkens te laten zien dat Hij een leugenaar is. Maar dat lukt ze niet! Hoor eens wat ze nu weer van Hem zeggen: Deze Mens is van God niet! En even later: *Geef God de eer; wij weten dat deze Mens een zondaar is*. Daarmee bedoelen ze dat je geen eerbied voor Hem hoeft te hebben, omdat Hij een zondaar zou zijn. Ze verachten de Heere Jezus! Ze willen niet dat er groot en vol ontzag over Hem gesproken wordt. "Vertel eens," vragen de Farizeeërs aan de blindgeborene, "hoe heeft Jezus dat gedaan?" Ze willen het precies weten. Misschien kunnen ze iets vinden, waardoor ze Jezus gevangen kunnen nemen. Misschien is er iets waarvan ze Hem kunnen beschuldigen.

Of Hij een zondaar is, weet ik niet; één ding weet ik, dat ik blind was en nu zie, antwoordt de blindgeborene. De Farizeeërs worden steeds bozer. Dat God tot Mozes gesproken heeft, dat weten we wel, maar Dezen weten wij niet vanwaar Hij is. In hun stemmen klinkt spot. Ze kijken de blindgeborene nijdig aan. En als hij dan begint te vertellen hoe machtig God is en dat Hij werkelijk de Zoon van God is, barst hun woede los. Wat? Wil jij ons leren? Jij? Jij bent maar een gewone man uit het volk! Wij zijn leeraars, wij zijn oversten. Wat verbeeld je je wel? Ze kunnen het niet verdragen dat deze man hen de waarheid zegt. Dat willen ze niet toegeven. Ze grijpen hem beet en zetten hem buiten de synagoge. Hij mag er niet meer in komen. Nooit meer!

Als de Heere Jezus hiervan hoort, zoekt hij de blindgeborene weer op. Hij troost hem. Hij verstoot hem niet. Hij is net als een Herder, die voor zijn schapen zorgt. Hij zal ze voor gevaren behoeden. Hij waakt over hen. De Heere kent hen; Hij kent ze bij hun naam. Hoor wat de Heere Jezus zegt: *Ik ben tot een oordeel in deze wereld gekomen, opdat degene die niet zien, zien mogen, en die zien, blind worden.*

Zijn wij dan ook blind? vragen enkele Farizeeërs spottend. De Heere Jezus zegt, dat ze inderdaad blind zijn, géestelijk blind. Ze denken dat ze zien en daarom hebben ze Jezus niet nodig. Daarom zijn ze geen goede leiders van het volk. Ze weten niet dat ze blind zijn. Dat is erg! Ze moeten het volk de weg wijzen naar Jezus en ze kennen Hem zelf niet! Ze denken dat ze goede herders zijn, maar ze zijn slechte herders.

Hoe is dat met jou? Heb je al ontdekt dat je blind bent. Geestelijk blind? Dan zie je niet hoe erg de zonde is. Dan geloof je niet in de Heere Jezus. Maar de Heere kan jou dat geloof geven uit genade. Bid je daar iedere dag om? Of heb je niet in de gaten dat je blind bent? Dan ben je net als die Farizeeërs. Maar als God je ogen opent, dan ga je zien Wie de Heere Jezus voor jou wil zijn. Dat Hij zelfs Zijn leven heeft gegeven voor Zijn schapen. Dat Hij de goede Herder is.

Luister maar verder, dan hoor je wat een echte goede herder doet en wie hij wil zijn voor zijn schapen.

Langzaam wordt de lucht lichter. De zon komt op. De nieuwe dag is begonnen. Kijk, daar komen de schapen de stal uit. Ze duwen elkaar en zij blij dat ze weer naar buiten mogen. Ze gaan allemaal met de herder mee. Hij gaat voorop. De herder houdt veel van zijn schapen. Hij kent ze allemaal. Al zijn schapen zijn verschillend. Er is er niet één hetzelfde. Maar toch kent hij ze allemaal. En de schapen kennen hun herder ook. Ze kennen hem aan zijn stem. De herder zal vandaag weer goed voor zijn schapen zorgen. Hij zoekt mooie plekjes op, waar lekker gras groeit en waar heerlijk fris water is. Daar kunnen zijn schapen lekker eten en drinken. De herder zal de hele dag dicht bij hen blijven, want dan zijn ze veilig. Hij zal goed op hen passen. Als er een wild dier komt die een schaap wil doden, zal de herder het weggagen. Als het nodig is, zal hij met zijn dikke stok vechten. Al zou het hem zijn leven kosten.

Daar gaan ze. Wat een prachtig gezicht. Telkens kijkt de herder achterom of alle schapen hem wel volgen, want er mag er niet eentje afdwalen. Nee, hij houdt zoveel van zijn schapen, dat hij er niet één missen kan. Hij houdt de schapen bij elkaar. Maar o, daar is er één die een eindje verder wat groen gras heeft ontdekt. Het schaap dwaalt wat af en begint ervan te eten. De kudde loopt door. Hij dwaalt steeds verder af. Wat nu? Maar let eens op de herder... hij heeft nu door dat er een schaap is afgedwaald! Hoor, daar klinkt zijn stem. Hij roept het schaap bij zijn naam. En... het schaap kijkt op en komt weer achter zijn herder aan. Hij hoort het aan de klank van zijn stem. Dát is de stem van mijn herder! Even later loopt hij weer tussen de andere schapen. De kudde trekt verder. De herder voorop. Soms is de weg moeilijk, maar de herder maakt de weg vrij. Hij zorgt ervoor dat de schapen erdoor kunnen. Plotseling valt er een schaap. Het lette even niet goed op. Nu is het in een diepe kuil gevallen. Het kan er niet uit. Maar daar is de herder al. Hij bukt zich diep en pakt het schaap voorzichtig op. Behoedzaam brengt hij het bij de kudde. Zo redt hij het dier van de dood. De lucht wordt donker. De zon zakt achter de horizon. Wat kleurt de lucht mooi! De herder ziet het ook. Het is tijd om zijn schapen naar de stal te brengen. Want in de donkere nacht zijn de schapen niet veilig. De herder leidt zijn schapen naar de stal. De schapen weten het al. In de stal kunnen ze uitrusten en zijn ze veilig. Eén voor één gaan de schapen door de deur. De herder telt... Hij wil al zijn schapen bij zich hebben. Als alle schapen binnen zijn, gaat de herder in de deuropening liggen. Nu kan niets de schaapskooi in of uit. Niemand komt langs de herder. De herder is de deur. Hij houdt de wacht over zijn kudde. Hij waakt over hen. Zo kan de schapen niets overkomen.

Hoor, de Heere Jezus gaat vertellen over een herder en zijn kudde. Hij gaat hen uitleggen hoe een goede leidsman moet zijn. *Ik ben de goede Herder*, zegt Hij. Hij vergelijkt Zichzelf met een herder: Een goede Herder. Zo'n herder kent zijn schapen bij name. En de schapen kennen hun herder. Ze kennen zijn stem en volgen hem, waar hij ook heengaat. Als een vreemde de schapen roept, zullen ze niet naar hem luisteren. Een goede herder zorgt goed voor zijn schapen. Zo zorgt de Heere Jezus goed voor Zijn kinderen. Hij is een Herder voor Zijn volk. Hij zal ze veilig door het leven leiden. Niet één van Zijn schapen zal verloren gaan. Een goede herder zoekt zijn afgedwaalde schaap weer op. Zo zoekt de Heere Jezus ook verloren mensen op. Dat zijn mensen die van Hem zijn afgedwaald door de zonde. Door eigen schuld. Een goede herder jaagt vijanden weg. Zo jaagt de Heere Jezus ook de vijand, de zonde weg uit hun hart. Zo heeft Hij de sterkste vijand, de duivel overwonnen. Een goede herder heeft zijn leven over voor zijn schapen. Zo heeft ook de Heere Jezus Zijn leven gegeven. Denk maar aan Gethsemané. Ruwe handen hebben Hem gebonden en meegenomen. Denk maar aan Kajafas. Daar is op Hem gespuugd, daar is Hij geslagen. Denk maar aan Pilatus. Daar wordt Hij gelegeseld en gehoond met een doornenkroon. Dan gaat Hij, als de goede Herder, naar Golgotha. Daar wordt Hij gekruisigd, zodat Zijn schapen bevrijd zullen worden. De goede Herder gaat de dood in opdat Zijn schapen zullen leven. Dat deed hij uit liefde voor Zijn schapen! En straks, na dit leven, zullen al die schapen als één kudde bij Hem mogen zijn. Voor altijd!

Hoor jij al bij die enige goede Herder? Ken jij Zijn stem? Hij is de goede Herder en Hij heeft Zijn leven gegeven voor Zijn schapen. Hoor jij al bij die schapen? Er is maar één weg om daar te komen. Die weg wijst de Heere zelf aan.

Ik ben de Deur der schapen, zegt Hij. *Indien iemand door Mij ingaat, die zal behouden worden*. Zoals een goede herder in de deuropening waakt, zodat er niemand in of uit de stal kan komen, zo kunnen ook wij alleen door de Heere Jezus, de goede Herder, bij Gods kudde komen. Zoals de deur toegang geeft tot de schaapskooi, zo is Christus onze enige toegang tot God. *Ik ben de Weg en de Waarheid en het Leven. Niemand komt tot de Vader dan door Mij* (Johannes 14: 6).

Daarom mag je bidden: “Heere, U bent de Goede Herder. U heeft Uw leven gegeven voor Uw schapen. Wijs mij de goede weg, zodat ik ook bij Uw kudde mag horen.”

Hoor, de Heere Jezus vertelt verder: *De dief komt niet, dan opdat hij stele en slachte en verderve*. Er zijn ook dieven. Zij geven niets om schapen. Ze willen de schapen alleen maar doden en eten. Daar worden ze zelf beter van. Maar zo is het niet met een goede herder. Hij wil juist zijn leven geven voor de schapen.

Er zijn ook huurlingen. Dat zijn mensen die voor wat geld op de schapen moeten passen. Maar deze mensen houden niet echt van de schapen. Ze kennen de dieren ook niet zo goed als de herder. Als er een wolf komt, laten ze de kudde in de steek.

Ze hebben hun leven niet over voor de schapen. De schapen worden dan verscheurd. De Farizeeërs luisteren verbaasd. Wat zullen ze gedacht hebben? Begrijpen ze dat ze zelf geen goede herders zijn? De mensen om Jezus heen luisteren ook, maar ze begrijpen niet wat Hij zegt. Hij de goede Herder? De Farizeeërs zijn toch de herders van het volk? Ze praten er met elkaar over. Sommigen zeggen: *Hij heeft de duivel*. Luister toch niet naar Hem. Anderen zeggen juist: *Dit zijn geen woorden van een bezetene, kan ook de duivel der blinden ogen openen?* Iemand die van de duivel bezeten is, kan toch niet een blindgeborene genezen?

Wat denk jij? Geloof jij dat Jezus de goede Herder is? Dat Hij de Deur der schapen is? Hij zegt het Zelf in Zijn Woord. Ga dan tot Hem! Hij kan je tot één van Zijn schapen maken. Er is geen andere weg, dan door Hem. Hij is de Deur. En als je door Hem ingaat, dan zal je behouden worden! Als je dat gelooft, écht gelooft, dan kan je met David zeggen: *De HEERE is mijn Herder, mij zal niets ontbreken*.

Aantekeningen bij de tekst

- vers 1: *die niet ingaat door de deur*: In eerste instantie bedoelt de Heere Jezus hier de Farizeeërs of schriftgeleerden. Maar Hij doelt hier vervolgens ook op allen die zich ten onrechte voordoen voor herder of leidsman van godsdiensten. Elke herder van de gemeente, die niet in Christus gelooft, en niet door Hem is geroepen en gezonden is, is een indringer in de gemeente van Christus.
- vers 3: *Deze doet de deurwachter open*: Hij kent de herder.
De deurwachter: De Heilige Geest.
En de schapen horen Zijn stem: Zij kennen hun herder en vertrouwen en gehoorzamen hem.
Zijn stem: de woorden van God.
- vers 6: *een vreemde*: Die Gods Woord verdraait.
- vers 7: *Ik ben de Deur der schapen*: dat wil zeggen, dat niemand buiten Jezus om tot God en tot behoud kan komen. Jezus is de enige Zaligmaker. De ware herders leiden rechtstreeks tot Christus.
- vers 8: *Allen, zovelen als er voor Mij zijn gekomen*: Al de stichters van eigen godsdiensten en valse profeten.
- vers 9: *hij zal ingaan en uitgaan*: De schapen gaan 's avonds de stal in en 's morgens de stal uit. Door het geloof kunnen wij in de gemeente met Christus leven.
Hij leidt en beschermt ons: De HEERE zal uw ingang en uw uitgang bewaren, van nu aan tot in de eeuwigheid (Psalm 121: 8).
En weide vinden: Geestelijk voedsel vinden voor zijn ziel in Gods Woorden. Christus zorgt goed voor de Zijnen. Denk aan wat David zegt in Psalm 23: De HEERE is mijn Herder, mij zal niets ontbreken.
- vers 10: *de dief komt niet dan opdat hij stele ...*: allen die niet door de Geest van Christus spreken, brengen de mensen in het verderf.
Overvloed: overvloed van genade en van heerlijkheid, na dit leven.
- vers 11: *Ik ben de goede Herder*: Christus is de beloofde grote Herder der schapen. Hij is de enige, ware Leraar en Leidsman in tegenstelling tot de Joodse leiders die Hij met laffe, ontrouwe, zelfzuchtige huurknechten vergelijkt.
- vers 12: *de huurling*: iemand die op de schapen past voor loon en ten diepste niets om de schapen geeft.
de wolf: een dwaalleraar of valse profeten (zie Mattheüs 7: 15 en 16)
- vers 14: *Ik ken de Mijnen*: Christus kent Zijn schapen. Hij kent hun naam, hun leven en hun afkomst.
- vers 15: *Ik stel Mijn leven voor de schapen*: Christus offert Zichzelf op voor het behoud van Zijn volk. God bevestigt Zijn liefde jegens ons, dat Christus voor ons gestorven is, als wij nog zondaars waren (Romeinen 5: 8).

Achtergrondinformatie

Context

Jezus is in Jeruzalem, in discussie met de Joden; de Farizeeërs, die afwerend staan tegenover Zijn persoon en prediking.

Dit bijbelgedeelte sluit aan bij Johannes 9 waar Jezus een blinde ziende heeft gemaakt. In dit hoofdstuk richt Jezus zich tegen de Farizeeërs, die Hem spottend vragen: *Zijn wij dan ook blind?* Jezus verwijt hen hun geestelijke blindheid.

De blindgeborene wordt genezen naar lichaam (zie Johannes 9: 7) en naar ziel (vers 11). In hem wordt het geloof in Christus verwekt, dat langzaam maar zeker getuigt van een vast geloof in Gods Zoon, de Verlosser. In vers 17 noemt hij Hem een profeet en in vers 38 komt hij tot vol geloof en aanbidding van zijn Verlosser. Zo werd deze blinde waarlijk ziende. Zo leerde hij dat er niet alleen in lichamelijke zin twee soorten mensen waren: blinden en zienden, maar ook in geestelijke zin.

De blindgeborene werd, omdat hij hardop Christus beleed, een van de eerste martelaren en verstoten door de Farizeeërs. Naar aanleiding van deze gebeurtenis gaat de Heere Jezus de Farizeeërs leren hoe blind ze zelf zijn en vertelt Hij hun deze gelijkenis. Er is sprake van een dubbele vergelijking: In vers 7 noemt Hij Zich de Deur (van de schaapskooi) en in vers 11 noemt Hij Zich de goede Herder.

Geestelijke blindheid

Blindheid wordt in de Bijbel gebruikt om de gevolgen van de zonde in de mens aan te duiden. Het is een beeld van onze onwetendheid en onkunde in de geestelijke zaken, van de geestelijke duisternis waarin we verkeren en van onze vijandschap tegen God. Deze geestelijke blindheid kan leiden tot allerlei dwalingen en afgoderij. Blindheid wordt gebruikt als beeld voor het ongeloof van de mens. We zijn blind voor Christus, het Licht der wereld. 'Geestelijk blind zijn' is niet in Christus geloven. 'Geestelijk zien' is in Christus geloven.

Indeling hoofdstuk 10

Hoofdstuk 10 zouden we als volgt kunnen verdelen:

Vers 1-5	de gelijkenis van de Goede Herder
Vers 6	het onbegrip bij de hoorders
Vers 7-18	de verklaring van Jezus

Antwoorden bij de werkbladen

WEET JE HET NOG? -10

1. Hij zorgt goed voor zijn schapen. Hij troost ze.
Hij waakt over hen. Hij bewaart ze voor gevaren.
Hij loopt voor de kudde. Hij baant de weg.
Hij gaat op vijanden af en verslaat ze.
Hij heeft zijn schapen lief.
Hij heeft zijn leven over voor de schapen.
Hij zoekt afgedwaalde schapen op.
2. Dan kan niets of niemand de stal in of uitgaan, of hij zal langs de herder moeten.
Zo beschermt hij zijn schapen voor gevaren, voor dieven en voor wilde dieren.
3. Hij past een tijd op de schapen en verdient hiermee geld.
4. Zijn volk, de kinderen van God.
5. Daarmee bedoelt Hij Zichzelf.
6. Tegen de Farizeeërs.
7. Een blindgeboren man genezen.

OM OVER TE PRATEN -10

1. Door te luisteren naar wat God in de Bijbel tot ons zegt. Door te bidden of de Heere onze ogen wil openen voor dat Woord. Of Hij ons het geloof wil geven.
2. a. Zoals je alleen door de deur in de stal kunt komen, zo kun je ook alleen door Jezus, dat is de Zaligmaker, weer bij God komen. Hij is onze enige Weg tot behoud.
b. Alleen door het geloof in Hem kunnen wij bij God komen. (*Niemand komt tot de Vader dan door Mij*). Daarom moeten wij bidden om het geloof in die Zaligmaker, die ons redden kan uit de macht van de zonde en brengen kan bij God, onze Schepper.
3. Omdat we alleen verhoring van ons gebed kunnen krijgen 'om Jezus wil'. Omdat we door Hem tot God de Vader bidden. De Heere Jezus is de Middelaar.
4. De Farizeeërs, want zij zien niet dat ze de Heere Jezus nodig hebben voor de vergeving van hun zonden. Hun ogen zijn blind voor het Woord van God. Ze begrijpen het niet.

WEET JE HET NOG +10

1. Hij zorgt goed voor zijn schapen. Hij troost ze.
Hij waakt over hen. Hij bewaart ze voor gevaren.
Hij loopt voor de kudde. Hij baant de weg.
Hij gaat op vijanden af en verslaat ze.
Hij heeft zijn schapen lief.
Hij heeft zijn leven over voor de schapen.
Hij zoekt afgedwaalde schapen op.

2. Omdat Hij hen lief heeft. *Ja, Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde; daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid.* (Jeremia 31: 3b).
3. Om hen te leren hoe geestelijk blind ze zijn. Ze denken dat ze goede herders van het volk zijn, maar ze zijn slechte herders.
4. Hij past een tijd op de schapen en krijgt hiervoor loon.
5. Met de goede Herder en met de Deur.
6. Aan Zijn stem.

Om over te praten +10

1. a. Groep 1; gids, goede Herder, Jezus
Groep 2; wegwijzer, Farizeeër, huurling
- b. Ze kennen de Bijbel. Ze weten de weg. Ze vertellen de mensen over God, maar zelf kennen ze Hem niet. Ze wijzen, net als een wegwijzer de richting aan die de mensen moeten gaan om God te leren kennen, maar ze gaan zelf die weg niet.
- c. Omdat Hij een mens tot God leidt. Hij trekt een zondaar uit de duisternis en brengt hem tot het Licht der wereld, de Heere Jezus. Hij laat zijn schapen niet in de steek, maar gaat met ze mee door dit leven.
- d. Een goede herder houdt van zijn schapen en heeft zijn leven voor zijn schapen over, maar een huurling niet. Hij zal vluchten als er gevaar dreigt.
- e. Ja, want een huurling vlucht weg als er gevaar dreigt. Hij heeft zijn leven niet over voor de schapen.
2. a. David.
- b. God brengt Zijn kinderen op plaatsen waar ze gelukkig zijn, waar ze (geestelijk) voedsel vinden voor hun hart. Uiteindelijk brengt Hij hen in de eeuwige gelukzaligheid.
3. a en b. Ten diepste zijn wij allemaal niet vrij, want óf we luisteren naar de Heere óf we luisteren naar de duivel. Als je een schaap van de goede Herder bent, ben je een kind van God en wil je luisteren naar Zijn stem, hoewel ook Zijn kinderen telkens zullen merken in zonde te vallen. Maar God blijft ze roepen en brengt ze op het rechte spoor.

Puzzels

Puzzel -10

De HEERE is mijn Herder; David; Psalm 23

Wegstreepuzzel +10

De goede Herder laat Zijn schapen nooit in de steek.

Lezen

Mattheüs 18: 23-35

Zingen

Gebod des Heeren: 6

Psalm 51 : 1 en 2

Psalm 86: 3

Psalm 56: 6

Psalm 6: 2

Psalm 134: 1 en 3

Kerntekst

Behoort gij ook niet u over uw mededienstknecht te ontfemen, gelijk ik ook mij over u ontfermd heb? (Mattheüs 18: 33).

Vertelschets

Hoe vaak moet je iemand vergeven? vraagt Petrus zich af. Vast heel vaak, want iemand die de Heere liefheeft, moet vergevingsgezind zijn. Hij moet klaarstaan om een ander te vergeven. Maar als het nu eens iemand is die mij elke keer weer dwarszit en elke keer weer lelijke dingen tegen mij zegt? En elke keer krijgt hij er weer spijt van en komt hij weer om vergeving vragen, misschien wel tien keer achter elkaar. Moet ik zo iemand dan steeds weer vergeven? Het lijkt Petrus heel moeilijk. Misschien moet je zo iemand dan bijvoorbeeld zeven keer vergeven. Dat is best vaak en zeven is een mooi getal, dat wijst op volmaaktheid. Weet je wat: hij zal het aan de Heere Jezus vragen. Vragend kijkt Petrus de Heere Jezus aan. "Hoe vaak moet ik iemand anders vergeven als hij tegen mij zondigt, als hij mij kwaad doet? Wel zeven keer?"

De Heere Jezus heeft net een lange preek gehouden. Het was niet makkelijk wat Hij vertelde. Hij zei dat je andere mensen moet vergeven als ze je kwaad gedaan hebben. En nu komt Petrus met zijn vraag. "Moet ik mijn broeder wel zeven keer vergeven?"

Nee, zegt de Heere Jezus. “Je moet hem niet zeven keer vergeven, maar wel zeventig keer zeven keer. Je moet hem elke keer weer vergeven.” Zeventig keer zeven keer. Dat is vaak! De Heere Jezus bedoelt dat we eindeloos vaak moeten vergeven, iedere keer opnieuw. En dan vertelt de Heere Jezus een verhaal om uit te leggen wat Hij bedoelt. Het is een gelijkenis.

Zie je daar die koning? Hij is schatrijk. Je kan het zó zien. Wat lopen er veel knechten door zijn paleis! Allemaal zijn ze hard aan het werk; ze dienen hun koning zo goed als ze kunnen. De rijke koning heeft aan veel knechten geld geleend. Op een dag wil hij het geld terug hebben. Hij laat de knechten één voor één bij zich komen. Eén van de knechten staat voor hem. Wat heeft die knecht een grote schuld! Wel tienduizend talenten. Dat is veel geld! Als hij zijn hele leven voor de koning zou gewerkt hebben, zou hij nog steeds niet genoeg verdiend hebben om de koning terug te betalen. Zóveel geld, dat kan hij nóóit terugbetalen! Zoveel geld hééft hij niet! Maar toch wil die koning zijn geld terug! Dan bedenkt de koning een plan. Als die knecht nu als slaaf verkocht wordt en zijn vrouw en kinderen ook, dan brengt dat heel veel geld op. Ook al zijn spullen moeten verkocht worden. Al dat geld is dan voor hem! Zo kan hij die tienduizend talenten weer terugkrijgen! Zo kan de schuld dan betaald worden.

Die koning lijkt op de Heere. En wij mensen lijken op die knecht. Wij hebben ook schuld bij de Heere. Elke keer als we zonde doen, maken we die schuld groter en groter. Onze schuld is zo groot dat we het niet meer terug kunnen betalen. En toch moet die schuld worden terugbetaald. Hoe kan dat? Hoe moet dat dan? Stel jij die vraag ook wel eens aan jezelf? Voel jij die nood? De knecht wel...

Wat schrikt de knecht van het oordeel van de koning! Hij valt op zijn knieën neer. “Heer, wilt u alstublieft geduld met mij hebben? Dan zal ik u álles betalen! Ik zal goed mijn best doen en heel hard werken en ál het geld terugverdienen voor u, als die erge straf maar niet komt!” Ontroerd ziet de koning het verdriet van de man. Hij krijgt medelijden met hem. Hij weet dat die man onmogelijk die schuld kan betalen. Zijn schuld is te groot. “Weet je wat,” zo spreekt hij, “ik scheld je de schuld helemaal kwijt. Je hoeft mij geen cent meer terug te betalen!”

Merk je wat die knecht doet? Hij aanbad zijn heer. Dat is bidden! De Heere wil dat ook wij tot Hem bidden. Hij weet van onze hemelhoge schuld. Hij weet dat wij die schuld ook niet zelf kunnen betalen. Hij weet alles! Maar hij wil er om gebeden worden! Vraag het Hem maar, steeds weer opnieuw: “Heere, wilt u mij al mijn schulden, al mijn zonden vergeven, om Jezus wil?” Want alleen Zijn Zoon, de Heere Jezus kan onze schuld vergeven. Weet je dat? Voel je dat? De Heere laat geen bidders staan. Wie Hem om vergeving smeekt, zal ook vergeving van al zijn zonden krijgen.

Verwonderd hoort de knecht wat de koning zegt. “Je hoeft die schuld niet meer te betalen. Ik streep jouw schuld weg uit mijn boek.” Hij is vrij! Hij hoeft niet verkocht te worden, en zijn vrouw en kinderen ook niet! En die grote schuld hoeft hij niet terug te betalen! Nee, dat heeft hij niet verdiend! Wat een barmhartige koning!

Wat is de koning goed voor hem!

Snel gaat de knecht weg. Zal hij nu thuis gaan vertellen wat er gebeurd is en hoe blij hij is? Zal hij nu aan iedereen gaan vertellen hoe de koning zijn grote schuld heeft weggedaan?

Dan ziet hij een man lopen. Hij kent hem wel. Hij is ook een knecht, net als hij. De man heeft wat geld van hem geleend. Snel loopt hij op hem af. Zegt hij nu: “Weet je wat er gebeurd is? Ik had een heleboel schuld, maar ik hoef al dat geld niet meer terug te betalen?” Nee, dat zegt hij niet. Wat kijkt hij boos! Hij loopt regelrecht op die man af en grijpt hem beet. Boos klinkt zijn stem, terwijl hij hem bij zijn keel grijpt. “Betaal mij wat je schuldig bent! Ik krijg nog honderd penningen van jou! Ik wil dat je me nu terugbetaalt wat ik je geleend heb, direct!” Wat schrikt de man! Ja, hij weet wel dat hij schuld heeft! Hij weet wel dat hij dat geld een keer terug moet betalen! Maar hij hééft niet zoveel geld! En moet hij nu meteen dat geld betalen? Dat kan niet! Daar moet hij eerst een hele tijd voor werken! Hij valt op zijn knieën en vraagt smekend: “Wilt u alstublieft geduld met mij hebben? Ik zal u alles betalen, als u maar geduld met mij hebt!” Misschien krijgt hij wel wat uitstel, misschien mag hij wel later betalen... Zie je het? Deze man doet precies hetzelfde wat de knecht bij de koning had gedaan. Hij vraagt ook om uitstel. Hij wil alles betalen.

Maar nee. De knecht wordt nóg bozer. Hij wil niet luisteren. Hij laat de arme man in de gevangenis opsluiten. “Zo,” zegt hij, “blijf maar in de gevangenis tot je alles betaald hebt! Je mag pas vrij als je de laatste cent betaald hebt.”

Vind je het niet gemeen dat hij dit doet? Nog maar net heeft de koning hem verteld dat hij zijn grote schuld niet meer hoeft te betalen en dan doet hij zó gemeen tegen die andere knecht!

De andere knechten van de koning hebben het allemaal gezien en gehoord. Wat zijn ze er verdrietig over! Ze kunnen niet begrijpen dat juist deze man zoiets gemeens doet! De koning had zó vriendelijk tegen hem gedaan. De koning had zijn schuld vergeven. Nu zou hij toch ook vriendelijk moeten doen tegen anderen? Nu zou hij anderen toch ook wel mogen vergeven?

Dat is nu precies wat de Heere van al Zijn kinderen vraagt. Als de Heere je al je zonden heeft vergeven, wil Hij dat je datzelfde ook bij een ander doet. De vergeving van de Heere is zo groot, dan wil je zelf ook niets liever dan anderen vergeven.

Wat lijken wij veel op die knecht. We willen wel dat de Heere onze schuld vergeeft. Een ontzaglijk grote schuld. Maar als een ander lelijk tegen ons doet, dan worden we kwaad en we blijven boos. Vergeven? Niks ervan!

Hoe moet dat nu? Hoe kun je dat leren? Dat kun je leren van de Heere Jezus. Hij kwam naar de aarde als Knecht van de grote Koning. Hij had Zelf geen schuld, maar Hij heeft de schuld van al Zijn kinderen betaald. Een schuld, die we zelf nooit zouden kunnen betalen.

En wat zei Hij, toen Hij aan het kruis werd gehangen? “Vader, straf hun om hun schuld?” Nee, Hij bad voor hen: “Vader, vergeef het hun!”

De knechten hebben alles gezien wat die onbarmhartige knecht gedaan had. Ze vertellen alles tegen de koning. Ze zeggen precies wat er allemaal gebeurd is. De koning roept de knecht bij zich. Daar staat hij, voor de troon van de koning. Hij ziet meteen dat de koning boos is. Hoor, daar klinkt de stem van de koning: "Je bent een bóze dienstknecht. Je bent een onbetrouwbare dienstknecht. Je had zo'n grote schuld bij mij en ik heb je die schuld kwijtgescholden, omdat je mij gebeden hebt om geduld te hebben. En nu? Nu laat je een ander in de gevangenis opsluiten omdat hij een kleine schuld bij jou heeft? Je bent een slechte dienstknecht! Je bent mij niet echt dankbaar!"

De koning geeft snel zijn bevelen. De knecht wordt vastgegrepen en gebonden. Hij weet wel wat er nu zal gebeuren! Nu zal hij zijn straf ontvangen. Nu moet hij die grote schuld tóch nog betalen. En dat zal nooit lukken... Had hij die andere knecht maar vergeven...

Zeventig maal zeven maal... Vind jij het moeilijk om een ander te vergeven? Van de Heere Jezus kun je het leren. Hij heeft nooit anders gedaan. Als je van Zijn vergeving mag leven, mag je door Zijn liefde ook leren vergeven.

Aantekeningen bij de tekst

- Vers 24** *Zeventig maal zeven maal:* Dat is, zo vaak als hij u misdoet. Met dit getal wordt een groot getal bedoeld.
- Vers 25** *Verkopen:* Dit was in het Oude Testament gebruikelijk, dat de kinderen met hun ouders vanwege de schuld van de ouders als slaven verkocht mochten worden.
- Zie Exodus 22: 3 *Indien de zon over hem opgegaan is, zo zal het hem een bloedschuld zijn; hij zal het volkomen wedergeven; heeft hij niet, zo zal hij verkocht worden voor zijn dieverij.*
- Zie 2 Koningen 4: 1 *Een vrouw nu uit de vrouwen van de zonen der profeten riep tot Elisa, zeggende: Uw knecht, mijn man, is gestorven, en gij weet, dat uw knecht den HEERE was vreemde; nu is de schuldheer gekomen, om mijn beide kinderen voor zich tot knechten te nemen.*
- Vers 35** Het doel van Christus is hier niet om te leren dat God de zonden nog zou straffen nadat Hij ze eens vergeven heeft, want dat doet God niet.
- Zie Hebreëën 8: 12 *Want Ik zal hun ongerechtigheden genadig zijn, en hun zonden en hun overtreedingen zal Ik geenszins meer gedenken.*

Achtergrondinformatie

Thema

Het centrale thema van deze schets is vergeven. Bij deze gelijkenis past de vijfde bede uit het Onze Vader: *Vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.* Deze bede staat in het teken van de dankbaarheid.

Gelijkenis en allegorie

In de Evangeliën staat een groot aantal gelijkenissen. Een gelijkenis is een aan het dagelijks leven ontleend verhaal dat de Heere Jezus vertelt om een geestelijke waarheid aangaande Zijn koninkrijk duidelijk te maken. Een gelijkenis is op één punt beeldsprakig. Zo gaat het in deze gelijkenis om het van harte vergeven van de misdaden van de naaste.

De Heere Jezus vertelt ook allegorieën. Een allegorie is een doorgaande beeldspraak. Al de onderdelen van het verhaal krijgen dan een figuurlijke of geestelijke betekenis. Dat is in dit gedeelte duidelijk niet het geval. Zie ook de uitleg bij vers 35.

Het getal 7

In de Bijbel heeft het getal 7 een bijzondere betekenis. Het wijst op volheid, op volmaaktheid.

Tienduizend talenten

De knecht in de gelijkenis moet tien duizend talenten terugbetalen. Dit is een onvoorstelbaar hoog bedrag. Een talent is 10.000 penningen en een penning is het dagloon van een arbeider. De schuld bedraagt dus 100.000.000 (honderd miljoen) penningen. De grootte van dit bedrag leert ons dat onze zondeschuld tegenover God ongekend hoog, groot en zwaar is.

Vergevingsgezindheid

Heidelberger Catechismus vraag 126:

Welke is de vijfde bede?

Vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren. Dat is: Wil ons, arme zondaren, al onze misdaden, en ook de boosheid, die ons altijd aanhangt, om des bloeds van Christus' wil niet toerekenen, gelijk wij ook dit getuigenis uwer genade in ons bevinden, dat ons ganse voornemen is, onzen naaste van harte te vergeven.

WEET JE HET NOG -10

1. 10.000 talenten
2. *Heere, wees lankmoedig over mij en ik zal u alles betalen.*
3. Hij zei dat de knecht de schuld niet meer hoefde te betalen.
4. Hij wilde dat de man hem honderd penningen terugbetaalde.
Dat kon de man niet en de knecht wierp hem in de gevangenis.
5. Wees lankmoedig over mij, en ik zal u alles betalen.
6. De knechten vertelden alles tegen de koning.
7. De koning werd erg boos en deed de knecht in de gevangenis, totdat hij de 10.000 penningen zou hebben terugbetaald.

OM OVER TE PRATEN -10

1. In de bespreking dient naar voren te komen dat we niet onbekeerd mogen zijn en dat we altijd vergevingsgezind moeten zijn. Zie ook de achtergrondinformatie onder vergevingsgezindheid. En als we niet bekeerd zijn? Dan vraagt de Heere van ons dat we Hem ingespanssen zoeken opdat ook wij vergevingsgezind mogen zijn. Vergevingsgezindheid vraagt de Heere van alle mensen.
2. We moeten vergevingsgezind zijn, bereid zijn tot vergeven onafhankelijk van hoe de ander zijn berouw toont. Voor ons als mensen is dit moeilijk of onmogelijk. Van God kunnen we het leren. Als we in moeilijke situaties komen, moeten we die bij de Heere brengen. In de bespreking kan er aandacht besteed worden aan als kinderen onderling elkaar plagen. Vergeven is dat heel moeilijk, zo niet onmogelijk. Ook deze zorgen moeten we aan de Heere voorleggen in het gebed.
3. Bij deze vraag zullen de kinderen met voorbeelden komen. Vergeven is zo moeilijk omdat we altijd wel een beetje aan al dat nare blijven denken. Zeker als vergeven vaker nodig is, willen we uit onszelf minder snel vergeven. Al gauw denken we dan: hij meent er toch niets van, of: over een poosje gebeurt het toch weer.
4. Jozef wist dat zijn zonden door God vergeven waren. Toen hij zag dat zijn broers berouw hadden over hun daden, kon en wilde hij niet anders doen dan hen vergeven.

WEET JE HET NOG +10

1. De Heere Jezus zei dat hij 70 x 7 keer moest vergeven. Dat betekent: eindeloos vaak.
2. *Heere, wees lankmoedig over mij en ik zal u alles betalen.*
3. De koning schold hem de schuld kwijt. De knecht hoefde niets meer te betalen.
4. Honderd penningen.
5. Wees lankmoedig over mij, en ik zal u alles betalen.
6. De andere knechten van de koning.
7. *Gij boze dienstknecht, al die schuld heb ik u kwijtgescholden, dewijl gij mij geboden hebt; Behoortet gij ook niet u over uw mededienstknecht te ontfermen, gelijk ik ook mij over u ontfermd heb?*
8. Hij zette hem gevangen totdat hij alles betaald had.

OM OVER TE PRATEN +10

1. In de bespreking dient naar voren te komen dat we niet onbekeerd mogen zijn en dat we altijd vergevingsgezind moeten zijn. Zie ook de achtergrondinformatie onder vergevingsgezindheid. En als we niet bekeerd zijn? Dan vraagt de Heere van ons dat we Hem ingespanssen zoeken opdat ook wij vergevingsgezind mogen zijn. Vergevingsgezindheid vraagt de Heere van alle mensen.
2. a. Vergeven is zo moeilijk omdat we altijd wel een beetje aan al dat nare blijven denken. Zeker als vergeven vaker nodig is, willen we uit onszelf minder snel vergeven. Al gauw denken we dan: hij meent er toch niets van, of: over een poosje gebeurt het toch weer.
b. Eigenlijk kunnen mensen alleen iemand vergeven door Gods kracht. Daar mag je ook om bidden.
3. a. Er wordt gebeden of de Heere de zonden wil vergeven om Jezus' wil. De Heere Jezus heeft met zijn kruisdood betaald voor de zonden. Hij heeft Zijn leven gegeven. Hij is gestorven. Hij heeft de straf voor al Zijn kinderen gedragen. Wat zij eeuwig zouden moeten lijden, heeft Jezus voor hen geleden aan het kruis. Zo heeft Hij hun schuld overgenomen.
b. Als de Heere Zijn kinderen de zonden vergeeft, zeggen zij: Het kwade dat wij tegen de Heere doen, is veel meer dan het kwade dat anderen tegen ons doen. Dan kunnen zij, uit genade, ook anderen vergeven. De barmhartige God geeft dan in hun hart ook barmhartigheid.
c. Dit is een persoonlijke vraag. Bespreek met de kinderen waarom het soms moeilijk is om te vergeven. Ook voor een kind van God is vergeving niet altijd gemakkelijk. Bijvoorbeeld als er iets heel ergs is gebeurd, of als anderen geen verdriet of berouw hebben. Bespreek ook waarom de Heere het wel van ons vraagt.
4. a. Vader, vergeef het hun; want zij weten niet, wat zij doen.
b. De Heere Jezus bidt hier voor degenen die Hem kwaad doen. Dat vraagt de Heere ook van ons.
c. De gelijkenis leert ons dat de Heere ons vraagt om steeds opnieuw te vergeven, ook als ons groot kwaad is aangedaan, zoals dat ook met de Heere Jezus gebeurde.

EVEN PUZZELLEN +10

Woorden:	Barmhartig	Berouw	Betalen	Gelijkenis	Knecht
	Koning	Penningen	Schuld	Talenten	Vergeven

Uitkomst: vergeving.

[illegible][illegible]

